

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
privind modificarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Art. 74 din Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L din 19 iunie 2024.

Art. 78 din aceeași directivă impune statelor membre obligația de a asigura intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului 74 până la 10 iulie 2025.

2.2. Descrierea situației actuale

În prezent, în România, activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului este reglementată de Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Printre instrumentele europene și internaționale transpuse de acest act normativ se numără și o serie de directive adoptate de Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene. Însă, evoluția continuă a cadrului normativ la nivel comunitar impune, în egală măsură, și o adaptare corespunzătoare a cadrului normativ intern.

Din această perspectivă, având în vedere obligațiile ce revin României ca urmare a angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de aderare la Uniunea Europeană, prin Legea nr. 129/2019 a fost transpusă în ordinea internă *Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015.

În calitate de stat membru al Uniunii Europene, România trebuie să adopte măsuri în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de aderare la Uniunea Europeană prin introducerea accesului la registrul beneficiarilor reali condiționat de demonstrarea unui interes legitim, conform art. 30 alin. (5) din Directiva (UE) 2015/849, astfel cum a fost modificată prin art.74 Directiva (UE) 2024/1640.

Întrucât există atât elemente potențiale de afectare a eficienței mecanismului de prevenire și combatere a spălării banilor și pentru a se evita abordările divergente în ceea ce privește punerea în aplicare a conceptului de interes legitim în scopul accesării

informațiilor privind beneficiarii reali, se impune armonizarea procedurilor de recunoaștere a unui astfel de interes legitim.

Art. 74 din Directiva (UE) 2024/1640 aduce o serie de modificări Directivei (UE) 2015/849, iar art. 78 din aceeași directivă impune statelor membre obligația de a asigura intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului 74 până la 10 iulie 2025.

Neconformarea, până la 10 iulie 2025, poate conduce, într-un timp scurt, la declanșarea de către Comisia Europeană a unei cauze de infringement, urmată de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, întrucât transpunerea directivelor UE reprezintă o obligație esențială a statelor membre UE, iar nerespectarea acestei obligații este de o gravitate certă.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, un stat membru nu poate invoca nicio situație internă pentru a justifica neîndeplinirea obligațiilor sau nerespectarea termenelor prevăzute de normele Uniunii Europene.

Declanșarea unei cauze de infringement, urmată de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene poate fi evitată doar prin adoptarea reglementărilor propuse în procedură de urgență, iar intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență va demonstra voința României de a asigura respectarea și implementarea corectă a legislației Uniunii Europene.

Având în vedere faptul că promovarea în forma unui proiect de lege nu poate asigura adoptarea și intrarea în vigoare în regim de urgență, întrucât procedura legislativă, ce include aprobarea în cele două camere ale Parlamentului, presupune un interval de timp care nu garantează intrarea în vigoare a actului normativ într-un termen care să conducă la evitarea declanșării unei proceduri de infringement accelerate,

Considerând de maximă importanță adoptarea măsurilor propuse, se impune modificarea în regim de urgență a cadrului legal, fiind vorba de o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată.

2.3. Schimbări preconizate

Hotărârea Curții de Justiție în cauzele conexe C-37/20 și C-601/20, WM și Sovim SA/Luxembourg Business Registers, a anulat modificarea adusă de Directiva (UE) 2018/843 articolului 30 alineatul (5) din Directiva (UE) 2015/849 în măsura în care aceasta impunea statelor membre să se asigure că informațiile privind beneficiarii reali ai societăților comerciale și ai altor entități juridice constituite pe teritoriul lor sunt accesibile în toate cazurile oricărui membru al publicului larg.

Pentru a asigura claritatea juridică, este important să se adapteze dispoziția respectivă prin clarificarea faptului că numai persoanele sau organizațiile care au un interes legitim ar trebui să poată avea acces la informațiile respective.

Aceeași condiție ar trebui să se aplice accesului la informații privind beneficiarii reali ai trusturilor sau ai construcțiilor juridice similare.

Implicațiile acestei hotărâri se extind dincolo de articolul 30 alineatul (5) din Directiva (UE) 2015/849 și sunt similare în ceea ce privește dispozițiile care reglementează accesul la informațiile privind beneficiarii reali ai construcțiilor juridice.

Prin modificarea propusă se asigură accesul public la informații privind beneficiarul real, care va permite un control sporit al accesului la informații de către societatea civilă și contribuie la păstrarea încrederii în integritatea tranzacțiilor comerciale și a sistemului financiar, precum și la combaterea utilizării abuzive a entităților corporative și a altor entități juridice și a construcțiilor juridice în scopul spălării banilor sau al finanțării terorismului atât prin acordarea de sprijin la investigații, cât și prin efectele asupra reputației, dat fiind faptul că oricine ar putea participa la tranzacții ar cunoaște identitatea beneficiarilor reali.

Pentru a se asigura că, în ceea ce privește cadrul Uniunii acesta stabilește un echilibru corect între protecția drepturilor fundamentale și urmărirea unui obiectiv legitim de interes general, cum ar fi protecția sistemului financiar al Uniunii împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului, este, prin urmare, oportună introducerea de modificări la articolul 19 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare.

În acest context, articolul 19 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, urmează a fi modificat astfel:

- alin. (8) lit. c), în sensul că accesul la informațiile referitoare la beneficiarii reali deținute în registrele centrale este permis oricărei persoane fizice sau juridice care poate demonstra un interes legitim;

- alin. (8¹) lit. c), în sensul completării cu sintagma "*de a accesa informațiile privind beneficiarul real*";

• La articolul 19 alin. (8¹) din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, litera d) se abrogă.

2.4. Alte informații*)

Hotărârea Curții de Justiție în cauzele conexe C-37/20 și C-601/20, WM și Sovim SA/Luxembourg Business Registers a anulat modificarea adusă de Directiva (UE) 2018/843 articolului 30 alineatul (5) din Directiva (UE) 2015/849, în măsura în care aceasta impunea statelor membre să se asigure că informațiile privind beneficiarii reali ai societăților comerciale și ai altor entități juridice constituite pe teritoriul lor sunt accesibile în toate cazurile oricărui membru al publicului larg.

Pe cale de consecință, art. 74 pct. 2 din Directiva (UE) 2024/1640 modifică art. 30 alin. (5), primul și al doilea paragraf și art. 31 alin. (4), primul și al doilea paragraf din Directiva (UE) 2015/849, în sensul că numai persoanele sau organizațiile care au un interes legitim pot avea acces la informațiile respective.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

Indicatori	- în mii lei (RON) -					
	Anul curent	Următorii patru ani			Media pe cinci ani	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
- 5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
- 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
Prezentul proiect de act normativ asigură transpunerea prevederilor art. 74 din Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L din 19 iunie 2024.
- 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
- 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
- 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
- 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
- 5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

- 6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
- 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
- 6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
- 6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
- 6.5. Informații privind avizarea de către:
 - a) Consiliul Legislativ - Se solicită avizul Consiliului Legislativ.
 - b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
 - c) Consiliul Economic și Social
 - d) Consiliul Concurenței
 - e) Curtea de Conturi
- 6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

- 7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În scopul asigurării transparenței decizionale, proiectul de act normativ se publică pe pagina de internet a Oficiului, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- 7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, supunem aprobării proiectul Ordonanței de urgență privind modificarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

VICEPRIM- MINISTRU

MINISTRUL FINANTELOR

TÁNCZOS BARNA

PREȘEDINTELE
OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI
COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

BOGDAN STAN

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM- MINISTRU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

MARIAN - CĂTĂLIN PREDOIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

EMILIAN - HORAȚIU HUREZEANU

SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII
PRIM-ADJUNCT AL DIRECTORULUI

RĂZVAN IONESCU

OFICIUL NAȚIONAL PENTRU JOCURI DE
NOROC

PREȘEDINTE

GHEORGHE-GABRIEL GHEORGHE

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

GUVERNATOR

MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

PREȘEDINTE

ALEXANDRU PETRESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RADU MARINESCU